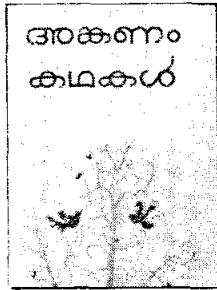
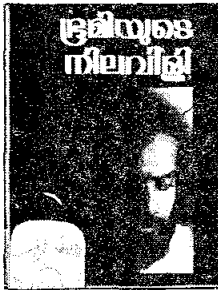

പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ

ഭൂമിയുടെ നിലവിളി

പി. സുരേന്ദ്രൻറെ ഒമ്പതു കഥകൾ. സ്വന്തം മനസ്സിന്റെ തട്ടകത്ത് ഒതുങ്ങിനിൽക്കുന്ന ഒരു കഥാകാരനല്ല സുരേന്ദ്രൻ. ഈ യുവാവിന്റെ കഥാഭാവന ജീവിതത്തെ വരിഞ്ഞു വർഗ്ഗ ഭൗത്യം ഏറ്റെടുക്കുന്നു. ഈ സമാഹാരത്തിലെ ഏറ്റവും നല്ല കഥ 'ഭൂമിയുടെ നിലവിളി' തന്നെ.

പ്രസാ: മൾബറി ബുക്സ്, കോഴിക്കോട്
വില: 15.00

അങ്കണം കഥകൾ

അങ്കണം സംസ്കാരികവേദി പുറത്തിറക്കിയ ഒരു കഥാ സമാഹാരം. എബ്രഹാം മാത്യു, അംബികാസുതൻ മാങ്ങാട്, പി.ആർ. ഹരികുമാർ, അബു ഇരിങ്ങാട്ടിരി, കെ. ഉഷ, വത്സലൻ വാതുശ്ശേരി, ശിഹാ ബുദ്ദീൻ പൊയ്ത്തും കടവ്, വി. വിനയകുമാർ, എൻ. രാജൻ, ഗീത വി. നായർ, ഇ.പി. സുഷമ, ടി.പി. വേണുഗോപാലൻ,

കെ.ആർ. ജോൺസൺ, പ്രഭാ വതി, മുരളീധരൻ ചെമ്പ്ര, ചന്ദ്രൻ പൂക്കോട്, ഫാസിൽ എന്നിവരാണ് കഥാകൃത്തുകൾ. ഇവരിൽ പലരും ഇതിനകം തന്നെ നല്ല കഥകൾ എഴുതിയിട്ടുള്ളവരാണ്. നാളത്തെ നല്ല മലയാളകഥ ഇവരിൽ നിന്നാണ് ഇനിക്കേണ്ടത്. ഈ സമാഹാരത്തിലൂടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ നമ്മുടെ ഏറ്റവും പുതിയ കഥയുടെ ശക്തിയും അശക്തിയും മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും.

പ്രസാ: അങ്കണം പബ്ലിക്കേഷൻസ്, കേട്ടപ്പുറം, തൃശ്ശൂർ
വില: 18.00

അഗ്നിസ്തോകം

വിപ്ലവകാരിയായിരുന്ന ശങ്കരൻകുട്ടി എന്ന ചെറുപ്പക്കാരൻ സമൂഹത്തിന്റെ സ്വാർത്ഥതാല്പര്യങ്ങൾക്ക് മുമ്പിൽ തകർന്നുവീഴുന്നതാണ് ഈ നോവലിന്റെ പ്രമേയം. ആദർശശാലികൾക്ക് ചുമക്കേണ്ടിവരുന്ന നിരാശയെപ്പറ്റിയാണ്

ദുർബ്ബലമായ കാല് പനിക ശൈലിയിൽ നോവലിസ്റ്റ് വിവരിക്കുന്നത്. വട്ടപ്പാറ രവിയുടെ രണ്ടാമത്തെ നോവലാണിത്. ഈ നോവലിന്റെ താളുകൾ ഒരുക്കിയിരിക്കുന്നത് വളരെ അശ്രദ്ധമായിട്ടാണ്.

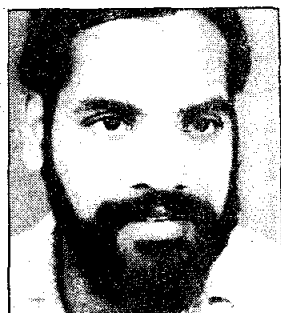
അഗ്നിസ്തോകം
ശ്രീനാഥ് വട്ടപ്പാറ രവി
വീത: നാഷണൽ ബുക്ക് സ്റ്റാൾ
വില: 25.00

മണ്ണ്

സതീഷ് ബാബു പയ്യന്നൂരിന്റെ ഈ നോവൽ പഴയ ചിറയ്ക്കൽ താലൂക്കിലെ ഇരിക്കൂർ ഫർക്കയിൽ നടന്ന സമരങ്ങളെപ്പറ്റിയാണ്. മണ്ണിന്റെ യഥാർത്ഥ ഉടമകളായ മനുഷ്യരും ഇന്മിഡിയറ്റുമായുള്ള പോരാട്ടവും സമരവും ഇതിൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. രാഷ്ട്രീയ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെയും സമര പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെയും ശക്തിയും ധീരതയും വിളിച്ചറിയിക്കാൻ നുള്ളതെല്ലാം ഇതിലുണ്ടെങ്കിലും

ഈ നോവൽ കലാത്മകമല്ല. ഈ വകയിൽപ്പെട്ട എഴുത്തിന്റെ സകലവിധ ഭൗമബലങ്ങളും ഈ നോവലിനെയും ബാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇ.എം.എസ് തന്റെ അവതാരികയിൽ ഇങ്ങനെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു: "മറ്റൊരാൾ ചരിത്രനോവലുകളിലുടനീളമോളെ ഇതിലും യഥാർത്ഥമനുഷ്യരെയും കല്പിതകഥാപാത്രങ്ങളെയും വേർതിരിച്ചറിയാനാൽ എളുപ്പമല്ല. അവരെ വേർതിരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള ശ്രമം നടത്തേണ്ടുന്നയാൾ വശ്യവ്യമില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഇതിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന വ്യക്തികളിൽ ആരെല്ലാം കല്പിതകഥാപാത്രങ്ങളായാലും അവരെല്ലാം ചേർന്ന ഇരിക്കൂർ കർഷകപ്രസ്ഥാനമെന്ന പ്രധാനകഥാപാത്രം ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു പ്രതിഭാസമാണ്."

മണ്ണ്
ശ്രീനാഥ് സതീഷ് ബാബു പയ്യന്നൂർ
പ്രസാ: ചിന്ത പബ്ലിക്കേഷൻസ്, തിരുവനന്തപുരം.

ഏറ്റവും പുതിയ കഥാകൃത്തുക്കളുടെ ഇടയിലെ അറിയപ്പെടുന്ന കഥാകാരനാണ് പി. സുരേന്ദ്രൻ. മൂന്ന് കഥാസമാഹാരങ്ങളും ഒരു നോവലും

പുതിയ കഥാകൃത്തുക്കളിൽ ശ്രദ്ധേയൻ

പുറത്തിറങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. സാഹിത്യത്തിന്റെ എല്ലാ മേഖലകളിലും താല്പര്യമുള്ള ഈ യുവാവിന് 1988-ൽ കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമിയുടെ സഹായത്തോടെ കർണ്ണാടകത്തിലെ ദേവദാസി സമ്പ്രദായത്തെ കുറിച്ച് പഠനം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ഒരു പ്രൈമറി സ്കൂളിൽ അദ്ധ്യാപകനാണ് സുരേന്ദ്രൻ.
•സുരേന്ദ്രൻറെ ആദ്യകഥാ

സമാഹാരത്തിന് എഴുതിയ അവതാരികയിൽ പ്രശസ്ത കവിയും സാഹിത്യചിന്തകനുമായ സച്ചിദാനന്ദൻ ഇങ്ങനെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരുന്നു: "ഏകദേശം ചുഴികളിൽപ്പെട്ട ചോരയായിക്കുന്ന മനുഷ്യവ്യക്തികളെ ചിലപ്പോൾ കാര്യം അതോടെ, ചിലപ്പോൾ നർമ്മ ബോധത്തോടെ, മറ്റു ചിലപ്പോൾ താദാത്മ്യപാപ്തിയുടെ തെളിപ്പോടെ നോക്കി കണ്ട് കാവാ

ത്മകമായി അവതരിപ്പിക്കുന്നതിൽ നിന്നാണ് എക്കാലവും ഉത്തമകഥകൾ പിറവിക്കാണ്ടിട്ടുള്ളത്. ഈ യുവാവുകാകൂത്ത് തീർച്ചയായും ആ മാർഗ്ഗത്തിലാണ്. അതുകൊണ്ടാണ്... അനുഭവപരവും ഭാഷാപരവുമായ സമ്പന്നതയിലേക്ക് ഈ കഥാകൃത്ത് മുന്നേറുന്നതെന്ന ചെമ്പുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാൻ ഞാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്നത്."

എം. കൃഷ്ണൻനായർ

സാഹിത്യവാദപഥം

കുടിക്കാനായി ഒരു ഗ്ലാസ് ശുദ്ധജലം എന്റെ അടുത്തു കൊണ്ടുവെച്ചിരുന്നു. എന്റെ പേനയിലെ മഷി തീർന്നതുകൊണ്ടു മഷി നിറച്ചിട്ടാവാം വെള്ളം കുടിക്കുന്നതെന്നു ഞാൻ കരുതി. പേനയിൽ മഷി ഒഴിച്ചിട്ട് മഷിക്കുപ്പി മാറിവെയ്ക്കുന്ന വേളയിൽ എങ്ങനെയോ ഒരുതുള്ളി മഷി വെള്ളത്തിലേക്കു വീണു. അതോടെ ഞാൻ ഗ്ലാസിലേക്കു നോക്കുകയായി. എന്തൊരു ആകർഷകമായ കാഴ്ച! നിലനിറമാർന്ന ഒരു വക്രരേഖ ക്രമേണ താഴത്തേക്കു ഇഴഞ്ഞുതുടങ്ങി. പിന്നീട് പല വക്രരേഖകൾ. എല്ലാംകൂടി ഏതാനും നിമിഷങ്ങൾ കൊണ്ടു കെട്ടുപിണഞ്ഞു. ഏതു കലാകാരൻ വിചാരിച്ചാലും നിർമ്മിക്കാനാവാത്ത 'ഡിസൈൻ.' അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ രേഖകൾ പടർന്നുതുടങ്ങി. എല്ലാം ഒരുമിച്ചുചേർന്നു. ഒന്നുരണ്ടു നിമിഷം കൊണ്ട് ജലം ഇളംനീലനിറമായി. ശുദ്ധജലത്തിന് എത്ര ഭംഗി ഉണ്ടായിരുന്നുവോ അതിന്റെ നൂറിരട്ടി ഭംഗിയുണ്ടായി ആനീല ജലത്തിന്. വേറെ വെള്ളം കുടിക്കേണ്ടതില്ല. അത് അങ്ങനെയൊന്നായിരുന്നു കണ്ണിന് ആഹ്ലാദം പകരട്ടെയെന്നു ഞാൻ തീരുമാനിച്ചു. ഇതിനു ശേഷമാണ് ഞാൻ കെ.കെ. സുധാകരന്റെ 'കാലോച്ചയില്ലാതെ' എന്ന ചെറുകഥ വായിച്ചത്. (മാതൃഭൂമി ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്) അതിലും കണ്ടു ഒരു നീലരേഖയുടെ വക്രഗതിയാർന്ന സഞ്ചാരം. ഒരു രേഖയല്ല, പല രേഖകൾ. എല്ലാംകൂടി ഒരുമിച്ചുചേർന്ന് രതിയുടെ ആനീല വർണ്ണം. നിഷ്കളങ്കതയും നിരപരാധിയുമായ ഒരു പെൺകുട്ടിക്ക് പ്രേമലേഖനം കിട്ടുന്നതായി ആദ്യത്തെ പ്രസ്താവം. പിന്നീടു തുടർച്ചയായി ലഭിക്കുന്ന കത്തുകൾ യഥാർത്ഥതയോടൊത്തും, ഭ്രാന്തനായ മനസ്സിന്റെ തോന്നലുകളാവാം. ആദ്യം ഒരു പെൺകുട്ടിയിൽത്തന്നെ ദാമ്പത്യം. താൻ സ്നേഹിക്കുന്ന അച്ഛനമ്മമാരുടെ മകൾ ഒന്ന്. രണ്ടാമത്തേത് സന്തം കാമോത്സുകയെ അവരിൽനിന്നു മാറ്റിവെയ്ക്കുന്ന കാമുകി. മകൾക്ക് ആദ്യമൊക്കെ പ്രാധാന്യം. പിന്നീട് പിന്നീട് കാമുകിക്കു പ്രാധാന്യം. അതു കൈവരുമ്പോൾ മകളെന്ന ഭാവം അപ്രത്യക്ഷമാകുന്നു. ബാഹ്യവായവങ്ങളിൽ

കേന്ദ്രീകരിച്ച ലൈംഗികതാ ഇല്ലിവിടെ. ആന്തരമായ ഒരു ലോലവികാരമേയുള്ളു. ആനീലരേഖയാണത്. അത് ഋണവായുവകമായും ഒഴുകുന്നു. ഒടുവിൽ പല രേഖകളുമായി ഒരുമിച്ചു ചേർന്നു രതിയുടെ ഇളം നീലവർണ്ണമായി പരിണമിക്കുന്നു. രതി എന്ന വാക്ക് ഞാൻ ഉപയോഗിച്ചെങ്കിലും അതിനെയും അതിശയിച്ചു ഒരവസ്ഥയാണ് ഇവിടെയുള്ളത്. കഥയ്ക്ക് ആകെയുള്ള സന്ദിഗ്ദ്ധതയ്ക്കു മത പെൺകുട്ടിയുടെ മനസ്സിന്റെ ഭ്രാന്തമൃകതയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

ചോദ്യം, ഉത്തരം

"നിങ്ങൾ സ്ത്രീകളെ കുറുപറയുന്നതു പ്രായാകുടിയ കാലത്തെ സെക്സ് റിപ്രഷൻ കൊണ്ടല്ലേ?"
"ഈ ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം പറയാൻ പ്രയാസമുണ്ട്. യഥാർത്ഥത്തിൽ അങ്ങനെയൊരു നിരോധമുണ്ടെങ്കിൽ അത് അബോധാത്മകമായിരിക്കും. അബോധാത്മകമായത് ഞാനെങ്ങനെ അറിയും? പിന്നെ ഞാനങ്ങനെ സ്ത്രീകളെ കുറുപറയാറില്ല. സ്ത്രീയെ മാനദണ്ഡമാക്കി പുരുഷനെയും പുരുഷനെ മാനദണ്ഡമാക്കി സ്ത്രീയെയും അളക്കരുത്. സ്ത്രീയെ അവളുടെ സ്വതസ്സിദ്ധമായ മേന്മ കൊണ്ടുളക്കണം. പുരുഷനെയും അങ്ങനെയെന്നെ. ഭർത്താവു കൊടുക്കുന്ന തുച്ഛമായ പണം കൊണ്ടു കുടുംബബജറ്റ് തയ്യാറാക്കി വീട്ടിലെ കാര്യങ്ങൾ ഭംഗിയായി നടത്തുന്ന സ്ത്രീ, ഭരിക്കുന്ന റിയാലിസ്റ്റായ നാട്ടു നശിപ്പിക്കുന്ന ഏതു പ്രധാനമന്ത്രിയെക്കാളും കേമത്തമുള്ളവളാണ്."

[മുകളിലെഴുതിയ ചോദ്യം എനിക്ക് നേരിട്ടു അയച്ചതല്ല. പ്രശസ്തനായ ഹാസ്യകവി ചെമ്മനം ചാക്കോയോട് സിവിൽ സപ്ലൈസ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിലെ ഒരുദ്യോഗസ്ഥ എന്നെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞ ഒരഭിപ്രായം ചോദ്യരൂപത്തിലാക്കിയതാണ് ഞാൻ.]

എന്നാണ്?

വേശ്യകൾക്കാണ് ചാരിത്രശാലിനികളെക്കാൾ കാര്യണമുള്ളത് എന്ന സത്യം

തെളിയിക്കുന്നു മോപസാങ്ങിന്റെ 'ബുൽ ദ സീഫ്' എന്ന ചെറുകഥ. (Boule-de-Sulf.) ഫ്രാങ്കോ-പ്രഷൻ യുദ്ധത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ രചിച്ച ഇക്കഥ മനോഹരമാണ്. ജർമ്മൻ പട്ടാളത്തിലെ ചില ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ മറ്റു ചില യാത്രക്കാരുമായി റൗൺ (Rouen) പട്ടണത്തിൽനിന്നു പോകുകയാണ്. അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ബുൽ ദ സീഫ് എന്ന വേശ്യയുമുണ്ട്. അവളുടെ കൈയിൽ മാത്രമേ ആഹാരമുള്ളൂ. മറ്റു യാത്രക്കാർ വിശന്നു പൊരിയുന്നതുകണ്ട് വേശ്യ താൻ കൊണ്ടുവന്ന കേഷണസാധനങ്ങൾ അവർക്കും കൊടുത്തു. ആഹാരമൊക്കെക്കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം യാത്ര ആരംഭിക്കേണ്ടതാണ്. പക്ഷേ വേശ്യ തനിക്കു വഴങ്ങിയെങ്കിലേ മുന്നോട്ടു പോകാനാക്കൂ എന്നായി ജർമ്മൻ സൈനികോദ്യോഗസ്ഥൻ. ആദ്യം വേശ്യയെ പൂച്ഛിച്ചിരുന്ന യാത്രക്കാർ അവളുടെ കേഷണസാധനങ്ങൾ കഴിച്ചതിനുശേഷം ദയയോടെ അവളെ നോക്കിത്തുടങ്ങിയതാണ്. ജർമ്മനുദ്യോഗസ്ഥൻ യാത്ര തുടരാൻ സമ്മതിക്കില്ലെന്നു കണ്ടപ്പോൾ അവർ അവളെ ഉപദേശിച്ചു. അയാൾക്കു വിധേയയാകാൻ. വേഴ്ച കഴിഞ്ഞപ്പോൾ വണ്ടി മുന്നോട്ടുപോയി. അതിനുശേഷം വേശ്യയെക്കൊണ്ട് യാത്രക്കാർക്ക് ഒന്നു നോടാനായില്ല. അതുകൊണ്ട് അവർ അവളെ വീണ്ടും പൂച്ഛിച്ചു. ബുൽ ദ സീഫ് വണ്ടിയുടെ മേലിലിരുന്നു കരഞ്ഞു. കന്യാ സ്ത്രീകളും ജനാധിപത്യവാദികളും ഇടത്തരക്കാരും പ്രഭുക്കന്മാരും ഉള്ള ആ യാത്രക്കാരുടെ സമൂഹം അന്നത്തെ സമുദായത്തിന്റെ ഒരു പരിച്ഛേദമാണ്. അതിന്റെ കാപട്യത്തെയാണ് മോപസാങ് പരിഹസിച്ചത്.

കെ.പി.രാമനൂണിയുടെ "വിധാതാവിലിന്റെ ചിരി" എന്ന ചെറുകഥയിൽ (കലാകൗമുദി) ഒരു വേശ്യയുടെ കാര്യണവും സമുദായത്തിന്റെ കാപട്യവും ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. സദാചാരസമിതിയിലെ നേതാവ് വേശ്യയെ പ്രാപിച്ചവനാണെങ്കിലും ഒരു യുവാവുമായി അവൾ വേഴ്ച തേടുന്നത് അയാൾക്കിഷ്ടമില്ല. ഒരു മാന്യസ്ത്രീയെ വിവാഹം കഴിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിരിക്കുകയാണ് ആ യുവാവ്. വിവാഹദിനവും ഉറപ്പിച്ചുകഴിഞ്ഞു. എങ്കിലും

പാശ്ചാത്യസമൂഹത്തിൽ വേദപുസ്തകം വേദപുസ്തകം വിശ്വസിക്കാത്തവർക്കായി നൽകി. ചെറുപ്പക്കാർക്കെന്ന് നെറോസയും മറ്റും മനസ്സിലാക്കിയ വേദപുസ്തകം പാശ്ചാത്യർക്കായി നൽകി. അങ്ങനെ തന്നെ രക്തപിരിയുടെ അയൽ തെറിവിളിച്ചിട്ടാണ് അവിടം വിട്ടു പോയത്.

നൃഗംസത്യമുള്ളവർക്കു രാമനുണ്ണി മോചനത്തിന്റെ കഥയിലെ ഇമ്മിഗ്രന്റുകൾക്കു മാറ്റം വരുത്തിയിട്ടുള്ളതു എന്ന് പറയാം. എന്തിനു നൃഗംസത്യമുണ്ടെങ്കിലും ഞാനങ്ങനെ പറയുന്നില്ല. പക്ഷേ പ്രമേയം ആകാത്തതിന്റെ വിശ്വാസപൂർവ്വമായ കഥ പല പരിവൃത്തി വായിച്ചു എനിക്ക് മലയാളമെഴുത്തുകാർക്കെന്ന് കഥ ഒരു നേരിയ ചലനം പോലുമുണ്ടാക്കിയിട്ടില്ല എന്ന് പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാണ് നമ്മുടെ തികച്ചും മൗലികമായ ഒരു കഥ കിട്ടുക!

ചോദ്യം ഉത്തരം

“വേശ്യാവൃത്തിയെ താങ്കൾ അംഗീകരിക്കുന്നോ?”

“വിശപ്പുള്ള പത്തുപേർക്ക് ഒരേസമയം ഭക്ഷണം വിളമ്പിക്കൊടുത്തു സിംഗി അമ്പലമുക്ക് വെച്ചു മാറുന്നു. അവൾ തന്നെ അവരുടെ വേറെയും വിശപ്പുകൂടി മാറിയതാണ് അതിനെ അത്ര കണ്ടു പൂർവ്വമില്ലാത്തതല്ലേ?”

“വേശ്യാവൃത്തിയും കുലീനയുടെയും പ്രവൃത്തികൾക്കു തമ്മിൽ എന്താണ് വ്യത്യാസം?”

“സായ്പ് നല്കിയ ഉത്തരമെഴുതാം.”

“A prostitute is a woman who does the same thing for a living that other women do for pleasure.”

“അഹ് റോഡിസിയക് എന്നാൽ എന്താണ്?”

“കാമോദ്ദീപനശാസ്ത്രം എന്ന് അർത്ഥം. പലർക്കും പലതാണ് അത്തരം ഔഷധങ്ങൾ. അശ്വഗന്ധം (അമൃതക്കുരു) ഇത്തരമൊരു ഔഷധമാണെന്നു ചിലർ പറയുന്നു. ചില സ്ത്രീകൾക്കു നൂറുകണക്കിന് നോട്ടുകൾക്കു അഹ് റോഡിസിയക് ആണത്രേ. തയ്യന്നി, എഴുത്തുകാരനെ അയാളുടെ രചനകളുടെ പേരിൽ പ്രശസ്തിയ്ക്കായി അയാൾക്ക് കാമോദ്ദീപനശാസ്ത്രമാകുമെന്നു സൊൾ ബെലോ എന്ന നോവലിസ്റ്റ് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.”

[ചോദ്യങ്ങൾ എല്ലാം സ്വന്തം]

ഇന്ത്യയെ വില്ക്കാനുണ്ട്

ഇംഗ്ലണ്ടിനെയും ബർമിംഗ്ഹാമിനെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പല നോവലുകളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇ.ഡി. ദേശാനിയുടെ All About H. Hatter എന്ന നോവലിനെ റ്റി.എസ്. എലയർ പോലും വാഴ്ത്തി. ജോർജ്ജ് ലാമിങ്ങിന്റെ The Emigrants നയ്പോളിന്റെ The Emigrants എന്നീ കൃതികൾ ബർമിംഗ്ഹാമിനെയും സിംഗിനെയും ഇന്ത്യയെക്കുറിച്ച് ഇംഗ്ലണ്ടിലുള്ളവർക്കു അനുഭവങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്നു. റ്റുഷ്ദിയുടെ The Satanic Verses ബ്രിട്ടനിലെ കുടിയേറക്കാത്തവർക്കെന്ന് അനുഭവങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്നു. ദേശാനിയുടെ നോവലിനെ റ്റുഷ്ദിയുടെ നോവലിന്റെ ‘മുൻഗാമി’യായി കരുതാം. ഗ്രാമ്യവും പ്രകടമായതുമായ വിചിത്രമായതുമായ ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷ കരുതിക്കൂട്ടി പ്രയോഗിച്ച ദേശാനി ബ്രിട്ടീഷ് ഇംപീരിയലിസത്തെ പരിഹസിക്കുന്നു. വായിക്കാൻ സുഗമമായതാണ് താഴെ വയ്ക്കാൻ തോന്നാത്ത നോവലാണ് അത്. റ്റുഷ്ദി അതിനെ മാതൃകയാക്കി എഴുതിയ The Satanic Verses തികഞ്ഞ വൈരസ്യമാണ് വായനക്കാർക്ക് ഉളവാക്കുന്നത്. വിദേശത്തിന്റെ നാദമാണ് നോവലിലാകെ. ബ്രിട്ടീഷ് പ്രധാനമന്ത്രി താച്ചറെ മിസ്സിസ് ടോർച്ചർ, മാൾട്ട് ബിച്ച്, റെഡ് റൈഡിങ് ഹുഡ്ഡിലെ ചെന്നായ്ക്കു.

നോവലിന്റെ കഥയിലെ ഇമ്മിഗ്രന്റുകൾക്കു മാറ്റം വരുത്തിയിട്ടുള്ളതു എന്ന് പറയാം. എന്തിനു നൃഗംസത്യമുണ്ടെങ്കിലും ഞാനങ്ങനെ പറയുന്നില്ല. പക്ഷേ പ്രമേയം ആകാത്തതിന്റെ വിശ്വാസപൂർവ്വമായ കഥ പല പരിവൃത്തി വായിച്ചു എനിക്ക് മലയാളമെഴുത്തുകാർക്കെന്ന് കഥ ഒരു നേരിയ ചലനം പോലുമുണ്ടാക്കിയിട്ടില്ല എന്ന് പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നാണ് നമ്മുടെ തികച്ചും മൗലികമായ ഒരു കഥ കിട്ടുക!

സ്രാവകളെ ഞാൻ വെട്ടിച്ചു പോന്നു. കടുവകളെ കൊന്നു. എന്നെ തിന്നുന്നത് മുട്ടകളാണ്.

നിരൂപണത്തിനു കൈകൾ പ്രദാനം ചെയ്തു. രാഷ്ട്രഭരണത്തിനു തകർക്കും.

—ബ്രഹ്മദത്ത

അമ്മയമ്മ എന്നൊക്കെ വിളിക്കുന്ന റ്റുഷ്ദിക്ക് ശത്രുതയല്ലാത്ത വേറെ എന്താണുള്ളത്? ഇന്ത്യൻ പ്രധാനമന്ത്രിയെ ഏതർ ലൈൻ പെലറ്റ് എന്നാണ് അദ്ദേഹം വിളിക്കുക. ഞാൻ രാജീവ്ഗാന്ധിയുടെ ആരാധകനല്ല. പക്ഷേ കരുതിക്കൂട്ടി ഒരാളെ ആക്രമിക്കാമോ? ചലച്ചിത്രത്താരാ അമിതാഭ് ബച്ചനെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം എഴുതിയിരിക്കുന്നതെല്ലാം അസഭ്യമാണ്. ശത്രുവെണ്മയായി മനുഷ്യർ ആരാധിക്കുന്ന ആചാര്യന്മാരെ റ്റുഷ്ദി എങ്ങനെ ആക്രമിക്കുന്നു എന്നത് ഞാൻ വീണ്ടും എഴുതേണ്ടതല്ല.

സത്യമിതായിരുന്നിട്ടും സായ്പ് മാർ അദ്ദേഹത്തെ സുപ്രധാനനായ സാഹിത്യകാരനായി അവതരിപ്പിക്കുന്നു. (ഇന്ത്യയിലെ 16-ലെ The Independent ദിനപത്രത്തിൽ റ്റുഷ്ദിയെപ്പറ്റി George Walden എഴുതിയ ലേഖനം എടുത്തുചേർത്തിരിക്കുന്നു) റ്റുഷ്ദിയുടെ ഇംഗ്ലീഷിനെ വാഴ്ത്തുന്നവരുണ്ട്. ഇൻഡ്യയിലുള്ളവരും ഫ്രാൻസ്, ജർമ്മനി, റഷ്യ ഈ രാജ്യങ്ങളിലുള്ളവരും ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ച് ആ ഭാഷയിൽ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എഴുതുവാൻ ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയുടെ ‘ജീനിയസ്’ ഇല്ലാത്തവരും. സന്ദർശനം ശൈലികൊണ്ട് effect ഉണ്ടാക്കാനാണ് അവർ ശ്രമിക്കുന്നത്. ഇംഗ്ലീഷുകാർ ഈ യത്നത്തെ പിച്ചർക്കുകയേയുള്ളൂ. റ്റുഷ്ദിയുടെ ഇംഗ്ലീഷ് സാദാവികമല്ല. എങ്കിലും ഇംഗ്ലീഷുകാർ

അദ്ദേഹത്തെ പ്രശംസിക്കുന്നു. അതിനു കാരണമുണ്ട്. റ്റുഷ്ദിയും നയ്പോളും ഇംഗ്ലണ്ടിലെ തെരുവുകളിലൂടെ ‘ഇന്ത്യയെ വില്ക്കാനുണ്ട്’ വേണോ, വേണോ എന്നു ചോദിക്കുകയാണ്. താച്ചർക്ക് ചെന്നായ്ക്കെത്തുല്യമായ വലിയ പല്ലുകളാണുള്ളതെന്നു പറഞ്ഞ റ്റുഷ്ദിക്ക് ഇപ്പോൾ ലണ്ടനിലെ റോഡിലൂടെ നടക്കാൻ വയ്യ. അദ്ദേഹം നിന്ദിച്ച താച്ചർ തന്നെ അദ്ദേഹത്തെ സംരക്ഷിക്കുന്നു. നയ്പോളിനു നല്ല വില കിട്ടി. ‘സർ’ സ്ഥാനം ഇംഗ്ലണ്ടിലെ സർക്കാർ അദ്ദേഹത്തിനു കൊടുത്തുകൊടുത്തു. ഒളിപ്പിരിക്കേണ്ട ഗതികേട് റ്റുഷ്ദിക്കു സഭ വിളിച്ചുയരുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനും ‘സർ’ സ്ഥാനം കിട്ടുമായിരുന്നു. പ്രസിഡൻ്റ് Rafsanjani കാര്യവും കാണിച്ചാൽ റ്റുഷ്ദി വീണ്ടും ലണ്ടൻ തെരുവുകളിലിറങ്ങും. അദ്ദേഹം സായ്പ് മാർമാർക്ക് ‘ഇന്ത്യയെ വില്ക്കാനുണ്ട്’ വേണോ വേണോ എന്നു വിളിക്കുന്നത് നമ്മുക്കൊക്കെ കേൾക്കാനാകും.

ചോദ്യം ഉത്തരം

“ആരാണ് ജോർജ്ജ് ലാമിങ്?”

ബർമിംഗ്ഹാമിൻ്റെ ദീപിച്ച് ഇന്ത്യ. നോവലിസ്റ്റ് എന്ന നിലയിൽ അദ്ദേഹം വിശ്വാസപൂർവ്വമായതായി. 1953-ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ In the Castle of My Skin എന്ന നോവലാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാസ്റ്റർ പീസ്. 1954-ൽ പ്രസിദ്ധനായ ചൈനീസ് The Emigrants വേറെയും നോവൽ. ഒരു Caribbean ദീപിച്ച് വളർന്നുവരുന്ന നാലു കുട്ടികൾക്ക് ജീവിത പരിവർത്തനം സംഭവിക്കുന്നതിനെ ഹൃദയമായി ചിത്രീകരിക്കുന്നു ആദ്യത്തെ നോവൽ. രണ്ടാമത്തെ കൃതിയിൽ, 1950-ൽ ബ്രിട്ടനിൽ പോകുന്ന കുറെ വെസ്റ്റ് ഇൻഡ്യക്കാർക്കുണ്ടാകുന്ന അനുഭവങ്ങളാണ് പ്രതിപാദ്യം. 1960-ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ The Pleasures of Exile എന്ന പുസ്തകം നോവലല്ല. അതിലെ പ്രബന്ധങ്ങൾ കൊളോണിയലിസത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ എഴുതുകാണിച്ച് ഒരു പുതിയ തലമുറയുടെ വിചാരവികാസങ്ങളെ സ്പർശിക്കുന്നു. ലാമിങ് വേറെ പലതും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അവ ഞാൻ വായിച്ചിട്ടില്ല.

“രചനയുടെ സ്വഭാവം കാണിക്കാൻ കുറെ വാക്യങ്ങൾ എഴുതാമോ?”

കേൾക്കൂ. For a whole week I travelled through Manhattan like a boy scout on holiday. Literature seemed irrelevant beside the eloquence of those skyscrapers. I had no time to think who or what civilisation had built them. It was the, work of human hands, man's energy, a collective enterprise. I thought simply that some of them were too tall. Buildings made and inhabited by men shouldn't, for some reason, be so tall (The pleasures of Exile-Page 188. Allison & Busby-London-£3=50)

[ചോദ്യങ്ങൾ സ്വന്തം]

നിരീക്ഷണങ്ങൾ

ദേശാഭിമാനി വാരികയിലെ

‘സാഹസികരംഗം’ എന്ന പേരിൽ പ്രയോജനമുള്ളതാണ്. ഞാനതു പതിവായി വായിക്കാറുണ്ട്. 31-ാം ലക്കത്തിലെ വാരികയിൽ എ.പി.പി.നമ്പൂതിരി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞതായി കാണുന്നു. “നിരൂപണ സാഹിത്യത്തിൽ ജേണലിസത്തിനും ആത്മപ്രൊക്ഷണത്തിനും പ്രാമുഖ്യം ലഭിക്കുന്നത് ദുഃഖിച്ചു പ്രവണതയാണ്. ജേണലിസം സാഹിത്യ നിരൂപണത്തിൽ കടന്നുവരുന്നതിന്റെ ഏറ്റവും ഒടുവിൽ ഉദാഹരണമാണ് മലയാള മനോരമയിലെ, കഥയെക്കുറിച്ചുള്ള എം.കൃഷ്ണൻ നായരുടെ ലേഖനം. ഒ.വി.വി.ജയനമ്പ്യാലുള്ളവർ ആത്മപ്രൊക്ഷണ പ്രവണതയിലേക്ക് കടക്കുന്നു.” എ.പി.പി.നമ്പൂതിരിയുടെ ഈ പ്രസ്താവത്തിൽ തെറ്റൊന്നുമില്ല. ഞാൻ നിരൂപകനോ വിമർശകനോ അല്ലെന്നും ജേണലിസ്റ്റ് മാത്രമാണെന്നും ഏതായാതെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോഴും അതു പറയുന്നു. എ.പി.പി.നമ്പൂതിരിയപ്പോലെ നിരൂപകനായി വിരാജിക്കുന്നതിനെക്കാൾ മാനുഷത ജേണലിസ്റ്റായി കഴിയുന്നതിനാണ്. പിന്നെ ഒരു സംശയം. എന്റെ ഒരു പുസ്തകം കോഴിക്കോട്ടു വച്ച് ‘റിലീസ്’ ചെയ്തപ്പോൾ അദ്ദേഹവും പ്രഭാഷകനായി എത്തി. അന്ന് എന്റെ ജേണലിസ്റ്റിക് പ്രബന്ധങ്ങളെ അദ്ദേഹം വാഴ്ത്തുകയുണ്ടായി. നമ്പൂതിരി സത്യം പറഞ്ഞത് ഇപ്പോഴാണോ അതോ അപ്പോഴോ?—“സാഹസികളെ ഞാൻ വെട്ടിച്ചു പോന്നു. കടുവകളെ കൊന്നു. എന്നെ തിന്നുന്നത് മുട്ടകളാണ്”—ബ്രഹ്മറാജ്.

2) തമിഴ് എഴുത്തുകാരി ശിവശങ്കരിയുമായി കൂങ്കുമാ വാരികയുടെ പ്രതിനിധി നടത്തിയ ഒരുമുഖ സംഭാഷണത്തിൽ അവർ വിമർശനത്തെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞതിങ്ങനെ: “വിമർശനം ആത്മാർത്ഥതയുള്ളതും മോശാത്മകവുമായ ഒന്നിൽ അത് ഉൾക്കൊള്ളണമെന്നാണ് ഞാൻ പക്ഷം. ചിലപ്പോൾ കൃത്യവ്യക്തതയോടെയും ചിലപ്പോൾ വിമർശനമുണ്ടാകുന്നത്. അത്തരം വിമർശനങ്ങളെ ഒട്ടും ഗൗനിക്കേണ്ടതില്ല.” “നിരൂപകനാണോ അവർ? എന്നാൽ കൊല്ലം ആ പട്ടിയെ” എന്ന് മേരുളത്തിലുള്ള കൊച്ചു മൃത്യുങ്കാർ തൊണ്ടകിറി വിളിക്കുമ്പോൾ സർഗ്ഗാത്മകതയിൽ വ്യാപരിക്കുന്ന ശിവശങ്കരി ഇങ്ങനെയൊരു അഭിപ്രായം പ്രകടിപ്പിച്ചതിൽ എനിക്ക് സന്തോഷമുണ്ട്. യഥാർത്ഥ സാഹിത്യകാരന്മാർ നിരൂപണത്തെ നിന്ദിക്കാറില്ല—“നിരൂപണത്തിനു കൈകൾ പ്രദാനം ചെയ്തും രാഷ്ട്രങ്ങളെ അതു തകർക്കും”—ബ്രഹ്മറാജ്.

3) ‘ഒരുദിനം നിന്റെ കണ്ണൊന്നുടയുകിലെ’ മതി നിന്നെ ലോകം മറക്കുവാൻ’ എന്നു കവി. അതു ശരിയാണ്. പക്ഷേ അപ്പോൾ മറ്റൊരു കവിയിലുണ്ടാകും. എന്റെ വീട്ടിന്റെ മറ്റൊരു നിലക്കുന്ന പനിനീർച്ചെടിയിലെ പുവ് വെറുക്കുന്നതും കൊഴിഞ്ഞുവീഴുന്നു. സൂര്യൻ കഷണിച്ച് അസ്തമിച്ചു. ഇതു വ്യാപിച്ചു... നേരം വെളുക്കുമ്പോൾ വേറൊരു പുവ് ചെടിയിൽ വിടർന്നു നിലക്കുന്നു. പ്രഭാത സൂര്യൻ എന്തൊരു തിളക്കം. പ്രകൃതിക്കു നവീകരണത്തിലാണ് താല്പര്യം. പുതിയ വ്യക്തികളിലൂടെ പുതിയ വസ്തുക്കളിലൂടെ

അതു നവീകരണം നിർവഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

കുളിമുറികളെ മലിനമാക്കരുത്

‘മലയാളനാട്’ വാരികയുടെ എഡിറ്ററായിരുന്ന എസ്.കെ. നായരുടെ വീട് മാത്രമല്ല അവിടെത്തെ കുളിമുറിയും ദേവലോകം പോലെയാണ്. ഞങ്ങൾക്ക് ഒരു സമ്മേളനത്തിനു പോകണം. കൂടെയുള്ള ഒരു സാഹിത്യ കാരന്ത കുളിച്ചെത്തി. ‘കുളിച്ചിട്ടുവരു’ എന്ന് കുളിമുറി ചൂണ്ടിപ്പറഞ്ഞു എസ്.കെ. സാഹിത്യകാരൻ കുളിച്ചിട്ട് തിരിച്ചിറങ്ങിയപ്പോൾ എസ്.കെ പറഞ്ഞു: ‘അപ്പോൾ ഒരാഴ്ച എത്രവേഗം കഴിഞ്ഞു അല്ലേ?’ എനിക്കു കാര്യം മനസ്സിലായില്ല. എസ്.കെ. വിശദീകരിച്ചു. ‘ഇഷ്ടൻ ആഴ്ചയിലൊരിക്കലേ കുളിക്കൂ. കഴിഞ്ഞ കുളിക്കുമ്പോഴും ഒരാഴ്ചയായി എന്നാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്.’ കുളികഴിഞ്ഞ് എത്തിയ സാഹിത്യകാരന്റെ മുൻഗൂഢം മാറിയിരുന്നു. സോപ്പിന്റെ മണം മുറിയിൽ വ്യാപിച്ചു. അദ്ദേഹം ‘ഡ്രസ്സ് ചെയ്തുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഞങ്ങൾ മിറിങ്ങ് സിംഗലത്തെക്കു യാത്രയായി.

ഇനെയും വാരിക എന്ന സുന്ദരമായ സ്നാനാശരത്തിലേക്കു കയറിയിറങ്ങിയിട്ടും മേൽ തൊട്ടുശ്ശേരി എന്ന കഥാകാരൻ വിശുദ്ധിയാർജ്ജിക്കുന്നില്ല. വിശുദ്ധിയുണ്ടാകുന്നില്ലെന്നു മാത്രമല്ല സ്നാനാശരത്തെ മലിനമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. മഞ്ഞപ്പാൻയുടുക്കുന്ന ഒരു പെണ്ണിനെ ഒരുത്തൻ സ്നേഹിക്കുന്നു. അയാൾ നായർ. അവൾ ബ്രാഹ്മണവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ടവൾ. അവരുടെ പ്രേമം സാഹചര്യത്തിലെത്തിയില്ല. അച്ഛന്റെ നിർബ്ബന്ധത്താൽ അവൾ സ്വന്തം ഇതിയിൽപ്പെട്ട ഒരുത്തനെ വിവാഹം കഴിച്ചു. പെങ്കലിളിക്കാൻ കാരന്ത പ്രേമത്തെ പൂഷ്പിച്ചപ്പോൾ പറയു. അദ്ദേഹം പെണ്ണിന്റെ ഭർത്താവിനെയടുക്കൊന്നു. എന്നിട്ട് കുറെക്കാലം കഴിഞ്ഞ് ജോലിസ്ഥലത്ത് എത്തുന്ന നായരെ വിധവയുടെ “നായരോ” എന്നു. കുളിക്കാത്തവർ കുളിച്ചില്ലെങ്കിലും വേണ്ടില്ല. കുളിമുറികളെ വൃത്തിയാക്കരുത്. (കഥയുടെ പേര് ‘പുറത്തിന്റെ സമീപങ്ങൾ’ എന്ന്.)

ചോദ്യം, ഉത്തരം

“മഞ്ഞപ്പാൻ ഉടുക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് എന്താണഭിപ്രായം?”
“വൃത്തികേട്.”
“ഞാൻ പെണ്ണുക്കൊന്നിനെ പോകുന്നു. ഒരുപക്ഷേ തരാമോ?”
“വെറുതെ കണ്ടാൽപ്പോരാ. അവളെ കൊണ്ടു സംസാരിപ്പിക്കണം. സ്ത്രീസ്വരം തന്നെയാണ് അവൾക്കുള്ളതെങ്കിൽ നീ.”
“സ്ത്രീക്കു പുരുഷന്റെ സ്വരം പാടില്ല. പുരുഷന് സ്ത്രീയുടെ ശബ്ദവും പാടില്ല.”
“വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു നരകാത്മികൾ, പഞ്ചാബിൽ. നിങ്ങളെത്തു പറയുന്നു?”
“എന്തുപറയാൻ. അതിനെക്കാരെങ്കിലും കൊലപാതകങ്ങൾ നമ്മുടെ നാട്ടിലുണ്ട്. ഭർത്താക്കന്മാർ ഭാര്യമാരെ തെക്കിക്കൊല്ലുന്നു. ചവിട്ടിക്കൊല്ലുന്നു. കാരാഗൃഹത്തെ പേടിക്കുന്നവർ ഭാര്യമാരെ ചത്തരോഗികളാക്കിക്കൊല്ലുന്നു. പ്രത്യക്ഷശരീരങ്ങളെ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനെക്കാൾ, ക്രൂരമാണ് ഇത്തരം മാനസികനരകങ്ങൾ.”
“വലിയ കാപട്യമേത്?”
“ഭാര്യയെ ഇളളി വെറുക്കുന്ന ഭർത്താവ് സ്നേഹമേറിയവനായിട്ട് മധുരസ്സുപരത്തിൽ അവളെ ലളിത, കമല, മേരി എന്നൊക്കെ വിളിക്കുന്നത്.”

[രണ്ടാമത്തെ ചോദ്യം മാത്രം പോസ്റ്ററിൽ കിട്ടിയത്]

പുതിയ പുസ്തകം

‘ധീക്ഷുതശക്രപരാക്രമനാകിയ നക്തഞ്ചരപതിയായിരിക്കും’ പുരുഷൻ. പക്ഷേ അയാൾ പെണ്ണിന്റെ ഒരു കടക്കണ്ണിന്റെ വീണുപോകും. പുസ്തകങ്ങളുടെ കടാക്ഷങ്ങളൊന്നാൽ ഞാൻ വീണുപോകാറുണ്ട്. അങ്ങനെ വർഷങ്ങൾക്കു മുൻപ് ഏതോ ഒരു പുസ്തകക്കടയിൽനിന്ന് ഞാൻ കരസ്ഥമാക്കിയ ആഖ്യായികാസൂന്ദരിയായിരുന്നു The Asiatics. ഗ്രന്ഥകാരന്റെ പേര് Frederic Prokosch. വായിച്ചു. എന്തൊരു സുലോകമുണ്ടായി! മറ്റു പലരെയും കൊണ്ടു വായിപ്പിച്ചു. ഒടുവിൽ ഒത്തോൾ അവളെ സ്വന്തമാക്കിക്കൊണ്ടു. ‘ഏഷ്യാറ്റിക്സ്’ വായിച്ചു രസംകൊണ്ട് തിരുവനന്തപുരത്തെ പബ്ലിക് ലൈബ്രറിയിലേക്കു ചെന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ The Seven Who Fleed എന്നൊരു നോവൽ കൂടി കിട്ടി. അത് മനോഹരം. പക്ഷേ മറ്റൊന്നായ ഈ കലാകാരനെക്കുറിച്ച് ഒരു നിരൂപകനും പറഞ്ഞ് കേട്ടില്ല. സാഹിത്യചരിത്രങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരു കണ്ടില്ല. എന്റെ അഭിരുചിക്കു വൈകല്യമുണ്ടോ എന്നുവരെ ഞാൻ സംശയിച്ചു. അങ്ങനെയിരിക്കെ, കഴിഞ്ഞയാഴ്ച Armageddon എന്നൊരു പ്രബന്ധ സമാഹാരഗ്രന്ഥം കിട്ടി. പ്രശസ്തനായ നോവലിസ്റ്റ് ഗോർവിഡാൽ എഴുതിയ ആ പുസ്തകം ഞാൻ ആലസ്യത്തോടെ മറിച്ചു നോക്കി. ഒരു പ്രബന്ധത്തിന്റെ തലക്കെട്ടു കണ്ട് ഞാൻ ഹർഷത്തിൽ വീണു. Frederic Prokosch: The European Connection എന്നാണ് പേര്. ഉൾക്കാഴ്ചയോടെ, മനോഹരമായൊരു വിധാൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ഈ നോവലിസ്റ്റ് ഷീർ, കമ്യൂ, റെമോണ്ട് കിനോ (Raymond Queneau) ഇവരാൽ പ്രശംസിക്കപ്പെടുന്നവനാണെന്നു മനസ്സിലാക്കി. മാർഗ്ഗരിത് യോർസെനാർ (Marguerite Yourcenar) The Seven Who Fleed എന്ന നോവൽ ഫ്രഞ്ച് ഭാഷയിലേക്കു തർജ്ജമ ചെയ്തുവെന്നും ഗ്രഹിച്ചു. വിധാൽ പറയുന്നത് കേൾക്കുക: Garcia Marquez would not write the way that he does if Prokosch had not written the way that he did.

ഇതുപോലെയുള്ള ഉത്കൃഷ്ടങ്ങളായ പ്രബന്ധങ്ങൾ പലതുണ്ട് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ. മറ്റൊന്ന് ഈറ്റാലോ കാൽവിനോയെക്കുറിച്ചുള്ളതാണ്. കാൽവിനോയുടെ ഒടുവിലത്തെ നോവലായ Palomar-നെക്കുറിച്ചുള്ള ലേഖനം വായിച്ചിട്ട് ഞാൻ മറ്റൊരു കേൾക്കാതെ

എന്നു പറഞ്ഞുപോയി. കാൽപ്പന്ത്രയെപ്പറ്റി നോവലിസ്റ്റ് അപ്ഡെയക്ക് എഴുതിയതു ഞാൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിഡാൽ എഴുതിയ ഉപന്യാസത്തിന്റെ സമീപത്തു പോലും അതു വരില്ല. എഴുതുന്നതിൽ വിഡാലിനെപ്പോലെ എഴുതണം. ഇല്ലെങ്കിൽ പേന താഴെ വയ്ക്കണം. താഴെ വയ്ക്കാൻ ചില കാരണങ്ങളാൽ പ്രയാസമുള്ളതുകൊണ്ട് ഞാൻ തുടർന്നെഴുതുന്നു. (Armagaddon—Essays 1983-1987—Grafton Books, London—£3=99. Spl. Price £1=95.)

രവിവർമ്മയുടെ നേർക്ക്

കേരളത്തിലെയും കേരളത്തിനു വെളിയിലുള്ള സ്ഥലങ്ങളിലെയും സഹൃദയരുടെ ശ്രദ്ധയിൽ ചെന്നു വീഴുകയും അവരുടെ അഭിനന്ദനത്തിനു പാത്രമാവുകയും ചെയ്ത മഹാനായ കലാകാരനാണ് രാജാരവിവർമ്മ. ഇതിഹാസം, പുരാണം, കാളിദാസ കൃതികൾ ഇവയിൽനിന്നുള്ള കലാപാത്രങ്ങളെ സമീകരിച്ച് കൂട്ടേണ്ടതു കൂടിയും കുറയ്ക്കേണ്ടതു കുറച്ചും വ്യക്തിത്വമുള്ള രൂപങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ച ചിത്രകാരനായിട്ടാണ് അദ്ദേഹത്തെ ആളുകൾ കാണുക. പുരാണങ്ങളിൽനിന്നും മററു ക്കളാ സിക് കൃതികളിൽനിന്നും ചിലരെ അടർത്തിയെടുത്ത് സ്വതന്ത്രവും വ്യക്തിത്വമുള്ള നൂതന വ്യക്തികളായി അവതരിപ്പിച്ചു എന്നതിലാണ് ആ കലാകാരന്റെ മഹനീയത നമ്മൾ കാണേണ്ടത്. ആ ചിത്രങ്ങൾക്കു ന്യൂനതകൾ ഉണ്ടായിരിക്കാം. പക്ഷേ ആ ന്യൂനതകളെക്കാളേറെ ഗുണങ്ങളാണ് അവയ്ക്കുള്ളത്. ഈ ഗുണങ്ങൾക്കു നേരെ കണ്ണടച്ചുകൊണ്ട് ആർ. നന്ദകുമാർ 'സംസ്കാര കേരളം' പ്രൈമറിയിൽ എഴുതിയ Ravi Varma and his relevance എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് ലേഖനം മുദ്രലമായ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ ഗർഹണീയമാണ്. രാജാ രവിവർമ്മയെ ശത്രുവാക്കി മനസ്സിൽ വച്ചുകൊണ്ട് എഴുതിയതുപോലിരിക്കുന്നു ആ പ്രബന്ധം. രവിവർമ്മയുടെ ലക്ഷ്യമോ കലാപാടവമോ പർവ്വാതലമോ കാണാതെ "ആധുനികോത്തരം" നായി നിന്നുകൊണ്ടുള്ള ഈ വിമർശനം നന്ദകുമാറിന്റെ വൃത്തികെട്ട ഇംഗ്ലീഷിനെക്കാൾ വൃത്തികെട്ടതാണ്. കൂടുതലേഴുതാൻ നന്ദകുമാറിനോടുള്ള സ്നേഹം പ്രതിബന്ധമായി വർത്തിക്കുന്നു.

ചോദ്യം, ഉത്തരം

"എക്സ് പ്രഷനിസം എന്നാൽ എന്താണ്?"
 "ഏതെങ്കിലും വസ്തുവിനെയോ വ്യക്തിയെയോ കണ്ടാൽ നമുക്കു പ്രതികരണമുണ്ടാകുമല്ലോ. ആ പ്രതികരണത്തെ ഏറ്റക്കുറവില്ലാതെ ആവിഷ്കരിക്കുന്നത് റീയലിസം. ചിലപ്പോൾ പ്രതികരണം ശക്തിയാർന്ന അളവിലുണ്ടാകും. അതിനു സ്പെട്രികരണം നല്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ സാധാരണതത്തിൽക്കവിഞ്ഞ പദങ്ങളും രൂപങ്ങളും ഉണ്ടാകും. അതിനെയാണ് എക്സ് പ്രഷനിസം എന്നുപറയുന്നത്. ഫ്രാൻസിൽ ഇന്നിപ്പോൾ അമേരിക്കൻ പ്രതിമാ

നിർമ്മാതാവ് ഗേസ്തോങ് ലേക്ഷനിന്റെ (Gaston Lachaise) Standing Woman എന്ന പ്രതിമയുടെ പടം ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഏഴടിയിൽ കവിഞ്ഞ പൊക്കമുണ്ട് അതിന്. പൂർണ്ണമായും നഗ്നം. പക്ഷേ ആ നഗ്നത നമുക്കു ജുഗുപ്സ ഉളവാക്കില്ല. എക്സ് പ്രഷനിസം റിക് ടെക്നിക് കൊണ്ടുളവാക്കുന്ന ചൈതന്യമാണ് നമ്മെ വല്ലാതെ സ്പർശിക്കുന്നത്. മലമ്പുഴ ഡാമിനടുത്തുള്ള യക്ഷിക്കോ കൊല്ലത്തെ ഒരു ഹോട്ടലിന്റെ മുൻപിലുള്ള ഭിമാകാരങ്ങളായ പ്രതിമകൾക്കോ ഈ ചൈതന്യമില്ല."

ശിഥില ബന്ധങ്ങൾ

ബന്ധങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ശക്തമെന്നു കരുതപ്പെടുന്നത് ദാമ്പത്യബന്ധമാണ്. പക്ഷേ ഒരു വികാരത്തിനും ശാശ്വത

ഈശ്വരനല്ല സർവശക്തൻ, മരണമാണ്. അതിന്റെ മുൻപിൽ ഞാനെന്തു ചെയ്യും? ഈ വിചാരത്തോടെ ടോൾസ്റ്റോയി പലതവണ ആത്മഹത്യയ്ക്കു ഒരുങ്ങി. ഒടുവിൽ ഒരു ബന്ധത്തിലും സത്യമില്ലെന്നു കണ്ട് അദ്ദേഹം വീട്ടിൽനിന്ന് ഇറങ്ങിയോടി. ഒരു തീവണ്ടിയാപ്പിസിൽ ആശ്രയസ്ഥാനം തേടി. അന്തരിക്കുകയുംചെയ്തു. ടോൾസ്റ്റോയിയുടെ അന്ത്യമിതാനെങ്കിൽ നമ്മുടെയൊക്കെ അന്ത്യം ഏതുരീതിയിലുള്ളതായിരിക്കും?

സ്വഭാവമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് ആ ബന്ധം ക്രമേണ ശിഥിലമായിത്തീരുന്നു. ആ ശൈഥില്യത്തോടെയാണ് ഭാര്യയും ഭർത്താവും ജീവിക്കുന്നത്. ഭാര്യ ഭർത്താവിനും ഭർത്താവും ഭാര്യയ്ക്കും തലവദനയുണ്ടാക്കുന്നു. പണ്ട് 'പഞ്ച്' മാസിക തിരുവനന്തപുരത്തെ ഒരു ലൈബ്രറിയിൽ വരുത്തുമായിരുന്നു. അവയിലൊന്നിൽ ഒരു ചിത്രം കണ്ട ഓർമ്മയുണ്ടെനിക്ക്. ഭാര്യയും ഭർത്താവും ഇരട്ടക്കട്ടിലിൽ കിടക്കുന്നു. എന്റെ തലവദനയുടെ മൂപ്പത്തഞ്ചു ശതമാനം സ്വാഭാവികം. അറുപത്തഞ്ചു ശതമാനം നിങ്ങളുണ്ടാക്കുന്നത് എന്ന് ഭാര്യ ഭർത്താവിനോടു പറയുന്നു. ഈ തലവദനയോടെ 'എടുത്തോരോ കൊണ്ടിറക്കണമല്ലോ' എന്നുവിചാരിച്ച് രണ്ടുപേരും കഴിഞ്ഞു കൂടുമ്പോഴവെന്നുള്ളു. ജീവിതസ്മയത്തിൽ

ഇവളില്ലെങ്കിൽ എന്റെ കാര്യങ്ങൾ ശരിയായി നടക്കുകില്ലല്ലോ എന്ന് ഭർത്താവും ഇതാളില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ പട്ടിണി കിടക്കുമല്ലോ എന്നു ഭാര്യയും വിചാരിക്കുന്നു. ഈ വിചാരമാണ് ഗണ്യം കൂടാനുള്ള പ്രവണതയെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത്.

ഒരേ ജോലി ചെയ്യുന്നവർ (തൊഴിലാളികൾ, അധ്യാപകർ, ഡോക്ടർമാർ) കൂട്ടുകാരാവും. ഒരു കൂട്ടുകാരനെ വെളിയിൽനിന്ന് ആരെങ്കിലും ഭ്രാന്താക്കാനെന്നതിനാൽ അയാളുടെ സ്നേഹിതൻ സാക്ഷാത്കണത്തിനെത്തും. പക്ഷേ ഈ ബന്ധവും ശിഥിലമാണ്. രണ്ടു സ്നേഹിതരിൽ ഒരാൾക്ക് ഉദ്യോഗക്കയറ്റം കിട്ടിയാൽ മറ്റൊരാൾക്ക് ഈർഷ്യയുണ്ടാവും. അതു ശത്രുതയിലെത്തുകയും ചെയ്യും. ശത്രുത വഞ്ചനയോളമെത്തും. 'സ്നേഹിതൻ ചതിക്കും' എന്ന ചൊല്ലു അങ്ങനെയൊന്നുണ്ടായത്. മക്കളും അച്ഛനമ്മമാരും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിനും ദാർശ്വ്യമില്ല. സദാചാരഭ്രംശം കൊണ്ട് മകനെ അന്ത്യമുണ്ടാക്കി ദുഷ്ടിയിൽ മാറ്റിക്കൊന്നാക്കുന്ന അച്ഛനെ ആ മകൻ വെറുക്കുന്നു. തന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന മകനെ അച്ഛനും വെറുക്കുന്നു. മകളുടെ വിവാഹം കഴിയുന്നതു വരെ മാത്രമേ മകൾക്ക് അച്ഛനമ്മമാരോടു സ്നേഹമുള്ളൂ. വിവാഹം കഴിഞ്ഞാൽ അവൾ സാർത്തിന്റെ ഭാഷയിൽ other ആയിത്തീരുന്നു. അച്ഛൻ ആശുപത്രിയിൽ കിടക്കുമ്പോൾ ഒരു ഡസൻ ഓറഞ്ചു കൊണ്ടുവരും. അയാൾ ചത്താൽ ഉറക്കെ നാലു വിലിവിളിക്കും. അത്തോടെ എല്ലാം തീരുന്നു. വിവാഹരീതമായ മകളോടും അച്ഛനമ്മമാർക്ക് പഴയ അടുപ്പം കാണില്ല.

അയൽവീട്ടുകാരായുള്ള ബന്ധം ഏറ്റവും ശിഥിലമാണ്. അധികം അടുക്കാതിരുന്നാൽ അങ്ങനെ കഴിഞ്ഞുപോകാം. അടുത്താൽ പെട്ടെന്ന് അവർ ശത്രുക്കളാകും. ശത്രുക്കളായില്ലെങ്കിൽ ആപത്തുണ്ടാകുമ്പോൾ അവരുടെ സഹായമുണ്ടാകും. ആ സഹായം ബന്ധുക്കളെന്നു പറയുന്നവരിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന സഹായത്തെക്കാൾ ആർജ്ജവമുള്ളതായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. പി.ആർ. നാഥന്റെ 'അന്ധാലിന്റെ ശിഖരങ്ങൾ' എന്ന ദേശപ്പട്ട കഥ (കുങ്കുമം) വായിച്ചപ്പോൾ എനിക്കുണ്ടായ വിചാരങ്ങളാണിവ. പലരും ഏതൊരു യോജിക്കില്ലെന്ന് അറിയാം. അവർ കല്ലുറഞ്ഞെന്നും വരും. സത്യം കല്ലേറു വാങ്ങാനുണ്ടല്ലോ.

☆ ☆ ☆

ഈശ്വരനല്ല സർവശക്തൻ; മരണമാണ്. അതിന്റെ മുൻപിൽ ഞാനെന്തു ചെയ്യും? ഈ വിചാരത്തോടെ ടോൾസ്റ്റോയി പലതവണ ആത്മഹത്യയ്ക്കു ഒരുങ്ങി. ഒടുവിൽ ഒരു ബന്ധത്തിലും സത്യമില്ലെന്നു കണ്ട് അദ്ദേഹം വീട്ടിൽനിന്ന് ഇറങ്ങിയോടി. ഒരു തീവണ്ടിയാപ്പിസിൽ ആശ്രയസ്ഥാനം തേടി. അന്തരിക്കുകയും ചെയ്തു. ടോൾസ്റ്റോയിയുടെ അന്ത്യമിതാനെങ്കിൽ നമ്മുടെയൊക്കെ അന്ത്യം ഏതു രീതിയിലുള്ളതായിരിക്കും?